

Akademikernes Centralorganisation
Sekretariatet

Den 10. juni 2008
KMR/av
Sagsnr. 200000405
200800426

Nye drøftelser i ministerrådet om arbejdstidsdirektiv og direktiv om vikaransatte

På rådsmødet den 9. juni 2008 vil ministrene for beskæftigelse og sociale anliggender drøfte det omdiskuterede arbejdstidsdirektiv og direktiv om vikaransatte.

Det slovenske EU-formandskab vil forsøge at nå et kompromis ved at sammenkæde arbejdstidsdirektivet og direktiv om vikaransatte. AC, FTF og LO har i en fællesskrivelse til beskæftigelsesministeren og medlemmerne af Folketingets Europaudvalg opfordret til, at Danmark ikke støtter de foreslåede ændringer af arbejdstidsdirektivet. Skrivelsen er **vedlagt**.

AC, FTF og LO støtter de tidligere EF-domme i sagerne SIMAP og Jaeger vedr. arbejdstidsdirektivet, hvor det blev slået fast, at der maksimalt kan arbejdes i gennemsnit 48 timer om ugen, og at kompenserende hviletid skal afvikles i fuld udstrækning umiddelbart efter arbejdstids ophør.

De væsentligste direktivændringer, der diskuteres, vedrører:

- **opt-out**, dvs. at lønmodtagere individuelt kan fraskrive sig loftet på maksimalt 48 timers arbejde om ugen i gennemsnit, at vagter ikke bør tælle som arbejdstid. Det ophører efter 3 år, dog med mulighed for forlængelse efter særlig ansøgning herom til Kommissionen.
- **Inaktiv rådighedstid** (vagter) ikke medregnes i arbejdstiden med mindre andet aftales nationalt.
- **Udvidelse af referenceperioden** for beregningen af den gennemsnitlige maksimale ugentlige arbejdstid fra det oprindelige udgangspunkt på 4 måneder. I dag kan en udvidelse af referenceperioden kun ske i medfør af kollektiv overenskomst.
- **Kompenserende hviletid** skal afvikles inden for en rimelig frist, der fastsættes nationalt.

Skrøbeligt forlig om en ændring af arbejdstidsdirektivet og bred enighed om ændring af direktiv om vilkår for vikaransatte på rådsmødet den 9. juni 2008

Ændring af arbejdstidsdirektivet

På rådsmødet den 9. juni 2008 blev der indgået et skrøbeligt kompromis, dvs. enig om et forslag til ændring af arbejdstidsdirektivet, der bl.a. indebærer:

- **Arbejdsuge på maksimalt 48 timer.** Medlemslandene kan dog afvige fra det, hvis de sikrer, at det ikke går ud over de ansattes sikkerhed og sundhed. Afvigelser kan også ske ved kollektiv aftale.

- **Opt-out.** Ansatte kan indgå **individuelle aftaler** med arbejdsgiveren om at arbejde længere, dog **maksimalt 60 timer om ugen**, der vil blive fastsat som et gennemsnit over en tre måneders periode. Med mindre parterne har aftalt noget andet.
- **Fortrydelsesret.** Ansatte kan ikke blive tvunget til at skrive under på en urimelig aftale om arbejdstid, når de bliver ansat. Har han eller hun skrevet under på en aftale, så er der en fortrydelsesret i de første 6 måneder efter den indgåede aftale, herefter skal ophævelse af aftalen ske med 2 måneders varsel. I de første 4 uger af ansættelsesforholdet kan der ikke indgås individuel aftale.
- I forbindelse med **inaktiv rådighedstid** (vagter med inaktive perioder) kan der arbejdes op til 65 timer beregnet som et gennemsnit over 3 måneder, såfremt der ikke er indgået en kollektiv aftale.
- **Kompenserende hviletid.** Hviletid skal finde sted "indenfor en rimelig periode" efter vagt i overensstemmelse med national lov eller kollektiv aftale, og ikke nødvendigvis i umiddelbar forlængelse af en vagt.
- **Korttidsansatte.** For sæsonarbejdere med en ansættelse på under 10 uger, kan arbejdsgivere indgå en kontrakt fra anden arbejdsdag indeholdende en maximal egentlig arbejdstid på 78 timer.

Direktivet og særligt opt-out bestemmelsen vil blive taget op til revision 4 år efter implementeringen.

Fem lande: Ungarn, Spanien, Belgien, Cypern og Grækenland underskrev en fælles erklæring, der udtrykte dyb bekymring for lønmodtagernes forhold, hvis forslaget blev vedtaget. Den ungarske minister mente, at der var tale om tilbageskridt og tilkendegav, at han håbede som den luxembourgske minister, at europaparlamentet vil sikre bedre forhold for lønmodtagerne, når sagen skal behandles i parlamentet.

Den franske arbejdsminister tilkendegav efter mødet i ministerrådet, at Frankrig ikke vil implementere direktivet på en sådan måde, at de inaktive timer ikke tæller med i arbejdstiden, og han understregede, at inaktive timer ikke kan sidestilles med hviletid.

Direktiv om vikaransatte

På sidste rådsmøde blokerede England for en vedtagelse af direktivet vedr. vilkår for vikaransatte, men umiddelbart før rådsmødet den 9. juni indgik de engelske arbejdsgivere CBI og lønmodtagerorganisationen TUC et kompromis, der kom til at ligge til grund for den direktivtekst om vilkår for vikaransatte, der opnåede stor tilslutning og blev vedtaget på rådsmødet den 9. juni 2008.

Direktiv om vilkår for vikaransatte kommer til at indebære, at:

- ligebehandlingsprincipper gælder fra dag et, dvs. ingen karenperiode.
- fravigelser fra dette princip kan ske efter kollektiv aftale. I lande, hvor kollektive aftaler ikke er universelle eller kan udvides til at dække hele arbejdsmarkedet (UK og de nordiske lande) kan fravigelser ske på baggrund af en indgået kollektiv aftale. Indgåede kollektive aftaler om fravigelser skal indrapporteres til Kommissionen.